

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

29 Νοεμβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 6092

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1 Τροποποίηση των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236), ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804), ΓΔΟΥ. 420/2021 (Β' 1689) κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19.
- 2 Αναστολή πρόσβασης του κοινού στο πληροφοριακό σύστημα «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΓΔΟΥ 85 (1)

Τροποποίηση των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236), ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804), ΓΔΟΥ. 420/2021 (Β' 1689) κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο τρίτο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), και ειδικότερα της παρ. 3 αυτής όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4859/2021 (Α' 228).

2. Το άρθρο 8 του ν. 1284/1982 «Ρύθμιση ορισμένων μισθολογικών, φορολογικών, δασμολογικών και δημοσιολογιστικών θεμάτων» (Α' 114).

3. Το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως το στοιχείο β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

4. Τον υπ' αρ. 651/2014 Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).

5. Τον υπ' αρ. 1407/2013 Κανονισμό (ΕΕ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L352/1 της 24.12.2013).

6. Τον υπ' αρ. 1301/2013 Κανονισμό (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αρ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αρ. 460/2020 και ειδικότερα την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού 1301/2013.

7. Τον υπ' αρ. 1303/2013 Κανονισμό (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αρ. 1083/2006.

8. Την υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19».

9. Τον ν.4978/2022 «Κύρωση Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων» - Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 190).

10. Το άρθρο 76 του ν. 4722/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

11. Τον ν. 4314/2014 «Α) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265).

12. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).

13. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

14. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).

15. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

16. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

17. Το π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

18. Το π.δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (Α' 103).

19. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

20. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98) όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019.

21. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).

22. Την υπ' αρ. 51875/07.05.2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη» (Β' 1867).

23. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

24. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

25. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με την παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, την υπ' αρ.

39/3/30-11-2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωσης θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), καθώς και την υπ' αρ. 5294 ΕΞ 17-01-2020 απόφαση Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27).

26. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 420/2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1689).

27. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά το μήνα Ιανουάριο 2021» (Β' 804).

28. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 19/2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο ως και Δεκέμβριο 2020» (Β' 236).

29. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 281/2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2020» (Β' 5047).

30. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Μάρτιο έως και Αύγουστο 2020.» (Β' 4471).

31. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 148/2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο 2020» (Β' 2729).

32. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και Προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19» (Β' 1645).

33. Την υπό στοιχεία Α.1076/2.4.2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων

«Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135).

34. Την υπό στοιχεία 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (Β' 3521) υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και αντικατάσταση της 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (Β' 5968).

35. Την υπ' αρ. 134453/23.12. 2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (Β' 2573)» (Β' 2857).

36. Την υπό στοιχεία 126829 ΕΥΘΥ 1217/8.12.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το άρθρο 22 του ν. 4314/2014» (Β' 2784).

37. Την υπό στοιχεία Ε.2046/26.05.2022 εγκύκλιο της ΑΑΔΕ «Φορολογική μεταχείριση και χρόνος αναγνώρισης του εσόδου του μη επιστρεπτέου ποσού της κρατικής ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19. Χρόνος και τρόπος διαβίβασης δεδομένων των επιδοτήσεων - επιχορηγήσεων, στην ψηφιακή πλατφόρμα myDATA της ΑΑΔΕ.» (ΑΔΑ: 9ΘΗ046ΜΠ3Ζ-ΛΘΕ).

38. Την ανάγκη τροποποίησης των υπό στοιχεία: ΓΔΟΥ 94/2.5.2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/3.7.2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/10.10.2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/13.11.2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/25.1.2021 (Β' 236), ΓΔΟΥ 232/1.3.2021 (Β' 804), ΓΔΟΥ 420/23.4.2021 (Β' 1689) κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων και την ανάγκη επίλυσης τεχνικών θεμάτων.

39. Την υπό στοιχεία 2/182919/ΔΠΓΚ/25.11.2022 εισήγηση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομικών.

40. Την υπό στοιχεία 173397ΕΞ2022/25. 11. 2022 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

41. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Οι υπό στοιχεία: ΓΔΟΥ 94/2.5.2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/3.7.2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/10.10.20 20 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/13.11.2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/25.1.2021

(Β' 236), ΓΔΟΥ 232/1.3.2021 (Β' 804), ΓΔΟΥ 420/23.4.2021 (Β' 1689) κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τροποποιούνται ως εξής:

Άρθρο 1

Υπολογισμός της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων

1. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 31η Μαρτίου 2020 θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 31η Μαρτίου 2020 θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

2. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Αυγούστου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020 κατά περίπτωση, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Αυγούστου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020 κατά περίπτωση, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

3. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 420/2021 (Β' 1689) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

4. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Σεπτεμβρίου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020 κατά περίπτωση, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό

των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Σεπτεμβρίου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020 κατά περίπτωση, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

5. Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Ιουνίου 2020 θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Ιουνίου 2020 θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

6. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Νοεμβρίου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020, κατά περίπτωση, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Νοεμβρίου 2020 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020, κατά περίπτωση, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

7. Το έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Ιανουαρίου 2021 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020, κατά περίπτωση, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Ιανουαρίου 2021 ή κατά την 1η Μαρτίου 2020, κατά περίπτωση, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.»

Άρθρο 2

Τροποποίηση προθεσμίας υποβολής δικαιολογητικών

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, η επιχείρηση μπορεί να τα υποβάλει μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», από την 19η Ιουλίου

μέχρι την 23η Σεπτεμβρίου 2022 και από την 30η Νοεμβρίου 2022 μέχρι και την 30η Δεκεμβρίου 2022.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 10 των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047) και ΓΔΟΥ 420/2021 (Β' 1689) κοινών υπουργικών αποφάσεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, η επιχείρηση μπορεί να τα υποβάλει μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», από την 19η Ιουλίου μέχρι την 23η Σεπτεμβρίου 2022 και από την 30η Νοεμβρίου 2022 μέχρι και την 30η Δεκεμβρίου 2022.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236) και ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804) κοινών υπουργικών αποφάσεων αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, η επιχείρηση μπορεί να τα υποβάλει μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», από την 19η Ιουλίου μέχρι την 23η Σεπτεμβρίου 2022 και από την 30η Νοεμβρίου μέχρι και την 30η Δεκεμβρίου 2022.»

Άρθρο 3

Υπολογισμός του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης

1. Η παρ. 4 του άρθρου 8 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645) κοινής υπουργικής απόφασης αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Παρέχεται δυνατότητα επιστροφής μέρους της ληφθείσας ενίσχυσης (επιστρεπτέο ποσό), ως εξής:

α) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και έχουν θετικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 9. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 30% και ως 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και καταγράφει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 9. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

γγ) Επιστροφή ποσοστού 50% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στις υποπεριπτώσεις αα και ββ, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 9.

β) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτό προκύπτει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής ή έχουν μηδενικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

α) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 30% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 9. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρώσουν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στην υποπερίπτωση αα, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 9.

Για την πλήρωση των προϋποθέσεων των περ. α και β το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.03.2022.

Ο έλεγχος των προϋποθέσεων διενεργείται αυτοματοποιημένα από την ΑΑΔΕ. Αν δεν έχουν υποβληθεί οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και οι συνυποβαλλόμενες καταστάσεις οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) φορολογικού έτους 2019 και 2020 μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες κατά περίπτωση, δεν δύναται να διενεργηθεί ο έλεγχος για την πλήρωση των προϋποθέσεων για την επιστροφή μέρους της ενίσχυσης.

Για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού διενεργείται στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Ειδικά για τις κάτωθι περιπτώσεις ισχύουν τα εξής:

i) Για επιχειρήσεις με διαχειριστική χρήση από 1 Νοεμβρίου ως 31 Οκτωβρίου ή και από 1 Δεκεμβρίου ως 30 Νοεμβρίου το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.05.2022.

ii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 που αφορά τη νέα διαχειριστική περίοδο.

iii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, όταν μέρος των εισοδημάτων είχε δηλωθεί στο φορολογικό έτος 2018, η σύγκριση

των εσόδων πραγματοποιείται με αναγωγή του συνόλου των δηλωθέντων εισοδημάτων των φορολογικών ετών 2018 και 2019 σε δωδεκάμηνη βάση.

iv) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2020, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αναγόμενο σε δωδεκάμηνη βάση.

v) Για επιχειρήσεις που εκ παραδρομής αναγνωρίστηκε το μη επιστρεπτέο ποσό ως έσοδο του φορολογικού έτους 2020, και έχει υποβληθεί μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αποκλειστικά για την αιτία αυτή, η επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μέσω της εφαρμογής «τα αιτήματά μου» της διαδικτυακής πύλης myaade.gov.gr στον κατάλογο της «διαδικασίας» της «θεματικής ομάδας» Εισόδημα με επιλογή «Επανυπολογισμός επιστρεπτέου ποσού της επιστρεπτέας προκαταβολής» αίτηση από την 30η Νοεμβρίου μέχρι και την 7η Δεκεμβρίου 2022 προκειμένου να διενεργηθεί εκ νέου ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού, κατόπιν μηχανογραφικής διασταύρωσης των κωδικών των εντύπων φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 από την ΑΑΔΕ. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων θα πρέπει να έχει διαγραφεί το συνολικό ποσό του κωδικού 481 του εντύπου Ν και στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, να έχει τροποποιηθεί ο υποκωδικός 011 του κωδικού 144, και παράλληλα και για τις δυο περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει μειωθεί ισόποσα ο κωδικός 560 του πίνακα Ζ1 του εντύπου Ε3.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις i ως και v, εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού και έχει ήδη βεβαιωθεί αυτό μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, το επιστρεπτέο ποσό επανυπολογίζεται. Μετά τον επανυπολογισμό, το επιστρεπτέο ποσό που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται εκ νέου. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 9 των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047) και ΓΔΟΥ 420/2021 (Β' 1689) των κοινών υπουργικών αποφάσεων αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Παρέχεται δυνατότητα επιστροφής μέρους της ληφθείσας ενίσχυσης (επιστρεπτέο ποσό), ως εξής:

α) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και έχουν θετικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 30% και ως 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και καταγράφει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

γγ) Επιστροφή ποσοστού 50% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στις υποπερ. αα και ββ, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10.

β) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτό προκύπτει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής ή έχουν μηδενικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 30% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στην υποπερίπτωση αα, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10.

Για την πλήρωση των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α και β το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.03.2022.

Ο έλεγχος των προϋποθέσεων διενεργείται αυτοματοποιημένα από την ΑΑΔΕ. Αν δεν έχουν υποβληθεί

οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και οι συνυποβαλλόμενες καταστάσεις οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) φορολογικού έτους 2019 και 2020 μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες κατά περίπτωση, δεν δύναται να διενεργηθεί ο έλεγχος για την πλήρωση των προϋποθέσεων για την επιστροφή μέρους της ενίσχυσης.

Για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού διενεργείται τροποποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Ειδικά για τις κάτωθι περιπτώσεις ισχύουν τα εξής:

i) Για επιχειρήσεις με διαχειριστική χρήση από 1 Νοεμβρίου ως 31 Οκτωβρίου ή και από 1 Δεκεμβρίου ως 30 Νοεμβρίου το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.05.2022.

ii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 που αφορά τη νέα διαχειριστική περίοδο.

iii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, όταν μέρος των εισοδημάτων είχε δηλωθεί στο φορολογικό έτος 2018, η σύγκριση των εσόδων πραγματοποιείται με αναγωγή του συνόλου των δηλωθέντων εισοδημάτων των φορολογικών ετών 2018 και 2019 σε δωδεκάμηνη βάση.

iv) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2020, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αναγόμενα σε δωδεκάμηνη βάση.

v) Για επιχειρήσεις που εκ παραδρομής αναγνωρίστηκε το μη επιστρεπτέο ποσό ως έσοδο του φορολογικού έτους 2020, και έχει υποβληθεί μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αποκλειστικά για την αιτία αυτή, η επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μέσω της εφαρμογής «τα αιτήματά μου» της διαδικτυακής πύλης myaade.gov.gr στον κατάλογο της «διαδικασίας» της «θεματικής ομάδας» Εισόδημα με επιλογή «Επανυπολογισμός επιστρεπτέου ποσού της επιστρεπτέας προκαταβολής» αίτηση από την 30η Νοεμβρίου μέχρι και την 7η Δεκεμβρίου 2022 προκειμένου να διενεργηθεί εκ νέου ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού, κατόπιν μηχανογραφικής διασταύρωσης των κωδικών των εντύπων φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 από την ΑΑΔΕ. Συγκεκριμένα, στην

περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων θα πρέπει να έχει διαγραφεί το συνολικό ποσό του κωδικού 481 του εντύπου Ν και στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, να έχει τροποποιηθεί ο υποκωδικός 011 του κωδικού 144, και παράλληλα και για τις δυο περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει μειωθεί ισόποσα ο κωδικός 560 του πίνακα Ζ1 του εντύπου Ε3.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις ι ως και ν, εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού και έχει ήδη βεβαιωθεί αυτό μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, το επιστρεπτέο ποσό επανυπολογίζεται. Μετά τον επανυπολογισμό, το επιστρεπτέο ποσό που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται εκ νέου. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 10 των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236) και ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804) κοινών υπουργικών αποφάσεων αντικαθίσταται ως εξής:

4. Παρέχεται δυνατότητα επιστροφής μέρους της ληφθείσας ενίσχυσης (επιστρεπτέο ποσό), ως εξής: α) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και έχουν θετικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 30% και ως 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και καταγράφει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

γγ) Επιστροφή ποσοστού 50% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στις υποπερ. αα και ββ, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11.

β) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτό προκύπτει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής ή έχουν μηδενικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 30% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στην υποπερίπτωση αα, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 11.

Για την πλήρωση των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α και β το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.03.2022.

Ο έλεγχος των προϋποθέσεων διενεργείται αυτοματοποιημένα από την ΑΑΔΕ. Αν δεν έχουν υποβληθεί οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και οι συνυποβαλλόμενες καταστάσεις οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) φορολογικού έτους 2019 και 2020 μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες κατά περίπτωση, δεν δύναται να διενεργηθεί ο έλεγχος για την πλήρωση των προϋποθέσεων για την επιστροφή μέρους της ενίσχυσης.

Ειδικά για τις κάτωθι περιπτώσεις ισχύουν τα εξής:

i) Για επιχειρήσεις με διαχειριστική χρήση από 1 Νοεμβρίου ως 31 Οκτωβρίου ή και από 1 Δεκεμβρίου ως 30 Νοεμβρίου το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.05.2022.

ii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 που αφορά τη νέα διαχειριστική περίοδο.

iii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, όταν μέρος των εισοδημάτων είχε δηλωθεί στο φορολογικό έτος 2018, η σύγκριση των εσόδων πραγματοποιείται με αναγωγή του συνόλου των δηλωθέντων εισοδημάτων των φορολογικών ετών 2018 και 2019 σε δωδεκάμηνη βάση.

iv) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2020, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αναγόμενο σε δωδεκάμηνη βάση.

v) Για επιχειρήσεις που εκ παραδρομής αναγνωρίστηκε το μη επιστρεπτέο ποσό ως έσοδο του φορολογικού έτους 2020, και έχει υποβληθεί μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αποκλειστικά για την αιτία αυτή, η επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μέσω της εφαρμογής «τα αιτήματά μου» της διαδικτυακής πύλης myaade.gov.gr στον κατάλογο της «διαδικασίας» της «θεματικής ομάδας» Εισόδημα με επιλογή «Επανυπολογισμός επιστρεπτέου ποσού της επιστρεπτέας προκαταβολής» αίτηση από την 30η Νοεμβρίου μέχρι και την 7η Δεκεμβρίου 2022 προκειμένου να διενεργηθεί εκ νέου ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού, κατόπιν μηχανογραφικής διασταύρωσης των κωδικών των εντύπων φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 από την ΑΑΔΕ. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων θα πρέπει να έχει διαγραφεί το συνολικό ποσό του κωδικού 481 του εντύπου Ν και στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, να έχει τροποποιηθεί ο υποκωδικός 011 του κωδικού 144, και παράλληλα και για τις δυο περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει μειωθεί ισόποσα ο κωδικός 560 του πίνακα Ζ1 του εντύπου Ε3.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις i ως και v, εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού και έχει ήδη βεβαιωθεί αυτό μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, το επιστρεπτέο ποσό επανυπολογίζεται. Μετά τον επανυπολογισμό, το επιστρεπτέο ποσό που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται εκ νέου. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περιπτώσεων α και β της παρ. 3 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.»

Άρθρο 4
Καταβολή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών - Παράταση προθεσμίας - Εκ νέου υπολογισμός και εκκαθάριση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και επιστρεπτέου μέρους ενίσχυσης

1. Η παρ. 5 του άρθρου 9Α της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645) κοινής υπουργικής απόφασης τροποποιείται ως εξής:

«5. Το προς επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη φορολογική διοίκηση, καθίσταται καταβλητέο εφάπαξ με ανάλογη εφαρμογή της περίπτωσης α της παρ. 3 του άρθρου 8 ως προς τον χρόνο καταβολής ανεξαρτήτως της ημερομηνίας βεβαίωσης και επιβαρύνεται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.»

2. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 9Α της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 94/2020 (Β' 1645) κοινής υπουργικής απόφασης προστίθεται νέα παρ. 8 ως εξής:

«8. Για τα ποσά που βεβαιώθηκαν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, η προθεσμία καταβολής παρατείνεται ως την 31η Ιανουαρίου 2023.

Σε περίπτωση βεβαίωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων διενεργείται εκ νέου υπολογισμός σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9.

Εφόσον έχουν υποβληθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι και 23 Σεπτεμβρίου 2022 και μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 του άρθρου 8 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά

που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 9, η παράταση του πρώτου εδαφίου θεωρείται ως μη χορηγηθείσα και εφαρμόζεται το άρθρο 6 του ν. 4978/2022 (Κ.Ε.Δ.Ε.) επί του ποσού που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, από 1 Δεκεμβρίου 2022.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 10Α των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047) και ΓΔΟΥ 420/2021 (Β' 1689) κοινών υπουργικών αποφάσεων τροποποιείται ως εξής:

«5. Το προς επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη φορολογική διοίκηση, καθίσταται καταβλητέο εφάπαξ με ανάλογη εφαρμογή της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 9 ανεξαρτήτως της ημερομηνίας βεβαίωσης και επιβαρύνεται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.»

4. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 10Α των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 233/2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/2020 (Β' 5047) και ΓΔΟΥ 420/2021 (Β' 1689) κοινών υπουργικών αποφάσεων προστίθεται νέα παρ. 8 ως εξής:

«8. Για τα ποσά που βεβαιώθηκαν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, η προθεσμία καταβολής παρατείνεται ως την 31η Ιανουαρίου 2023.

Σε περίπτωση βεβαίωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων διενεργείται εκ νέου υπολογισμός σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10.

Εφόσον έχουν υποβληθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι και 23 Σεπτεμβρίου 2022 και μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως

αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περιπτώσεων α και β της παρ. 3 του άρθρου 9 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 10, η παράταση του πρώτου εδαφίου θεωρείται ως μη χορηγηθείσα και εφαρμόζεται το 6 του ν. 4978/2022 (Κ.Ε.Δ.Ε.) επί του ποσού που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, από 1 Δεκεμβρίου 2022.»

5. Η παρ. 5 του άρθρου 11Α των υπό στοιχεία 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236) και ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804) κοινών υπουργικών αποφάσεων τροποποιείται ως εξής:

«5. Το προς επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη φορολογική διοίκηση, καθίσταται καταβλητέο εφάπαξ με ανάλογη εφαρμογή της περίπτωσης α της παρ. 3 του άρθρου 10 ως προς τον χρόνο καταβολής ανεξαρτήτως της ημέρας βεβαίωσης και επιβαρύνεται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.»

6. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 11Α των υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 148/2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 19/2021 (Β' 236) και ΓΔΟΥ 232/2021 (Β' 804) κοινών υπουργικών αποφάσεων προστίθεται νέα παρ. 8 ως εξής:

«8. Για τα ποσά που βεβαιώθηκαν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, η προθεσμία καταβολής παρατείνεται ως την 31η Ιανουαρίου 2023.

Σε περίπτωση βεβαίωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων διενεργείται εκ νέου υπολογισμός σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 της παρούσας.

Εφόσον έχουν υποβληθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι και 23 Σεπτεμβρίου 2022 και μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προ-

θεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 10. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 του άρθρου 10 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 30ης Δεκεμβρίου 2022 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 11, η παράταση του πρώτου εδαφίου θεωρείται ως μη χορηγηθείσα και εφαρμόζεται το άρθρο 6 του ν. 4978/2022 (Κ.Ε.Δ.Ε.) επί του ποσού που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, από 1 Δεκεμβρίου 2022.»

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2022

Οι Υπουργοί

Οικονομικών	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ
Υφυπουργός Οικονομικών	Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Υφυπουργός
Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Αριθμ. 174950 ΕΞ 2022 (2)

Αναστολή πρόσβασης του κοινού στο πληροφοριακό σύστημα «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» του άρθρου 20 του ν. 4557/2018.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

α) Την παρ. 13 του άρθρου 20 του ν. 4557/2018, «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης

της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α' 139),

β) Τα άρθρα 75 έως 83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και τον ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131),

γ) Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους» (Α' 119),

δ) Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121),

ε) Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181),

στ) Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

ζ) Το π.δ. 40/2020 «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Α' 85),

η) Την υπό στοιχεία Υ6/9.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό Επικρατείας» (Β' 2902).

2. Την υπό στοιχεία 125209 ΕΞ 2022/06.09.2022 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Επικρατείας «Ρύθμιση ειδικών θεμάτων σχετικά με την πρόσβαση στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων των άρθρων 20 και 21 του ν. 4557/2018.» (Β' 4750)

3. Την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 22ας Νοεμβρίου 2022 επί των συνεκδικαζόμενων υποθέσεων C-37/20 και C-601/20.

4. Την ανάγκη να αξιολογηθεί πλήρως η υπό στοιχείο 3 απόφαση κατά το σκέλος που κηρύσσει ανίσχυρο το άρθρο 1 σημείο 15 στοιχείο γ' της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/843 που σχετίζεται με τα θέματα πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες για τους πραγματικούς δικαιούχους και να διερευνηθεί το ενδεχόμενο προσαρμογών της εθνικής νομοθεσίας ή της τεχνικής λειτουργίας του συστήματος.

5. Το από 25.11.2022 αίτημα της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

6. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Την αναστολή της πρόσβασης του κοινού στο πληροφοριακό σύστημα «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων» από την 1η Δεκεμβρίου 2022 έως και την 31η Ιανουαρίου 2023.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2022

Οι Υπουργοί

Οικονομικών	Επικρατείας
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

